1-AMAÇ:..... Hastanesi'nde kullanılan mevcut tüm tehlikeli maddelerin envanterinin çıkarılması, tanımlanması, kullanması, kontrolü, depolanması, taşınması, atıklarının uzaklaştırılması kullanırken temas halinde yapılması gerekenlerin planlanması ve eğitimi için standart bir yöntem belirlemektir. Bu yöntemle atıkların insan sağlığına ve çevreye yönelik zararlı etkisini en aza indirmek.
2-KAPSAM: Hastane geneli
3-SORUMLULAR: Başhekim, İ.M.İ.M., Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Temizlik Personeli, Medikal Depo Çalışanları, Servis Sorumlusu ve Çalışanları, Özellikli Birim Sorumlusu(yoğun bakım sorumlusu, ameliyathane sorumlusu vb.) ve çalışanları, Hekim ve tüm yardımcı sağlık personelleri (hemşire, anestezi teknisyenler vb.)
TANIMLAR:
Tehlike madde etiketleri: Kimyasal madde içeren kapların üzerinde içerdiği madde ve özelliklerinin yazılı olduğu yapıştırılmış kağıt. Karton kutular için basılmış da olabilir.
Koroziv madde: Dokuda görünür hasar veya geri dönüşsüz değişiklik yapan, pH<2.1 veya >12.5 olan madde.

İrritan madde: Dokuya geri dönüşebilir hasar veren madde.

Toksik madde: Solunumla, ağız ya da deri yoluyla alındığında ciddi biyolojik etkisi olan madde.

Kanserojen madde: Malign tümör oluşumuna yol açabilen madde.

Radyoaktif madde: Radyasyon yayan maddeler

Yanıcı madde: Alev alan madde

Patlayıcı madde: Ani kimyasal değişime giden reaktif, stabil olmayan madde.

Kimyasal Madde: Doğal halde bulunan veya üretilen, herhangi bir işlem sırasında atık olarak ortaya çıkan veya kazara oluşan her türlü element, bileşik veya karışımlardır.
Ağır Metal İçeren Atıklar: Ünitelerde tedavi, tanı veya deneysel araştırmalar gibi tıbbi alanlarda kullanılan amalgam, tansiyon ölçme aleti ve radyasyondan korunma amaçlı paneller gibi alet ve ekipmanların içinde veya bünyesinde bulunan cıva, kadmiyum, kurşun içeren atıkları,
Farmasötik Atık: Kullanma süresi dolmuş veya artık kullanılmayan, ambalajı bozulmuş, dökülmüş ve kontamine olmuş ilaçlar, aşılar, serumlar ve diğer farmasötik ürünler ve bunların

artıklarını ihtiva eden kullanılmış eldivenler, hortumlar, şişeler ve kutuları,
Basınçlı Kaplar: Ünitelerde tedavi, tanı veya deneysel araştırmalar gibi tıbbi alanlarda kullanılan gazları içinde bulunduran silindirleri, kartuşları ve kutuları
Kimyasal atıklar, toksik, korozif (pH<2 ve pH>12), yanıcı ve reaktif (su ile reaksiyon verebilen, şoklara hassas) özelliklerden en az birine sahip olmaları durumunda tehlikeli atık olarak kabul edilirler. Bu özelliklerden hiçbirine sahip olmayan tehlikesiz kimyasal atıklardan katı olanlar evsel atıklar ile birlikte toplanırlar, sıvı olanlar ise kanalizasyon sistemi ile uzaklaştırılırlar.

FAALİYET AKIŞI
Tehlikeli maddelerin güvenli taşınması
Katı veya sıvı haldeki atıklar için atığın özeliğine uygun olarak sızdırma, dökülme, saçılma olmamasına dikkat edilerek taşınır. Taşınan malzemeden sonra konteynır uygun biçimde dezenfekte edilir. Tehlikeli maddelerin bulunduğu kapların üzerine atığın çeşidi, kaynağı, miktarı ve depolama tarihi ile ilgili bilgiler açıkça yazılır. Standartta uygun şekilde anlaşmalı lisanslı firmaya teslim edilir.
Depolanması ve kullanılması
1. Tehlikeli maddelerin ambalajı bilgileri doğrultusunda uluslar arası tehlikeli işaretleri esas alınarak depolama yapılır.(Genel olarak 15-25º'de kuru, ısı ve ışık etkisinden uzak kilit altında, kapalı alanlarda)
2. Yeni bir tehlikeli madde kullanılacağı zaman muhtemel tehlikeleri araştırmalı ve çalışmalara başlamadan önce riskleri kontrol altına almaya yönelik yöntemler belirlenmelidir. Söz konusu kullanım kapsamında mevcut riskler şu şekilde değerlendirilmelidir.
3. Kişisel teması engelleyecek kontrol uygulamaları yetkili bir kişi tarafından dikkatle tasarlanmalı, yazılı olarak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.
4. Kabı açmadan önce etiketini okunur.
5. Kimyasallar arasındaki şiddetli reaksiyon olabileceği var sayılarak uygun koruyucu giysi ve ekipman kullanılır.
6. Kap, iyi havalandırılmış bir alanda ve dikkatlice açılır.
7. Maddeyi çıkarırken ve kullanırken, solumayla, cilt, göz ve giysi temasıyla alınacak riski indirgeyen bir metot seçilir.
8. Kirli araç-gereçleri asla kullanılmaz.
9. Kullandıktan sonra kabın kapağını dikkatle kapatılır.
10. Maddeyi kullanırken kesinlikle bir şey yenmemeli ve sigara içilmemelidir.
11. Eller yıkandıktan sonra, sahayı temizlenir ve sağlığa zararlı tehlikeli maddenin etkisinde kalmış olan giysiler değiştirilir..
12. Atıklara ve döküntülere karşı önlemler alınır ve tehlikelere karşı uygun metodlar kullanılır.
13. Tehlikeli bir kimyasal madde kullanacağınız zaman önceden çevredekiler uyarılır.
14. En yakın yangın söndürücünün, ilk yardım kutusunun yeri öğrenilir. Kullanmadığınız malzemeler set üzerinde bırakılmaz
15. Tehlikeli maddeler içeren kaplar yüksek raflara koyulmaz.
16. Şişelerin etiketlerine mümkün olduğu kadar açık ve ayrıntılı bilgi yazılır.
17. Kimyasallarla çalışırken ya da tartarken parmaklar kullanılmaz.

Tehlikeli maddelerin dökülmesi ve maddelere maruz kalma durumunda yapılacak işlemler

Tehlikeli Maddelerle Temas Halinde Uygulanacaklar;
Tehlikeli maddelerin etiket bilgilerindeki risk faktörleri ve güvenlik önlemleri doğrultusunda hareket edilerek ilk yardım uygulanır.

Kimyasal madde dökülmesine maruz kaldı iseniz ;
Çalışma arkadaşlarınızı uyarın.
Kontamine giysiler hemen çıkarılır. Sızdırmaz poşete koyarak ağzı sıkıca kapatılır.
Suyu (duş/lavabo/göz yıkama ünitesi) bolca akıtarak etkilenmiş vücut bölgelerini 15-20 dakika yıkayın.

Laboratuvar sorumlusuna haber verilir.

Göze kimyasal madde sıçraması ve yanık
Tahriş olmamış göz korunur; diğer göz kapağı zorla açılarak su/göz solüsyonları ile en az 15-20 dakika yıkama işlemi uygulanır.

Cilde kimyasal sıçraması
10-20 dakika kadar bol su ile yıkanır.
Eldiven ve kıyafetleri su ile yıkadıktan sonra çıkarılır.

Kimyasal yutulması
Ağız hemen çalkalanır. Takma diş varsa çıkarılır.
Kusmayacak kadar, yavaş yavaş su ya da süt için.
Asla kusturulmamalıdır Kusma varsa, akciğerlere kusmuğun kaçmaması için baş aşağıda tutulmalıdır.

Zehirli madde solunması
Hastayı zehirli ortamdan uzaklaştırın ve temiz havaya ya da havalandırması iyi bir ortama çıkarın. Nefes durması durumunda ağızdan ağıza ya da ağızdan buruna suni solunum yaptırın. Acil servise haber verin.

İLGİLİ DOKÜMAN
Tehlikeli Madde Yönetmeliği